

Ustawa o Policji. Komentarz

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Ustawa o Policji

z dnia 6 kwietnia 1990 r. (Dz.U. Nr 30, poz. 179)

Tekst jednolity z dnia 1 października 2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1882)

(zm.: Dz.U. z 2021 r., poz. 1728, poz. 2333, poz. 2447, poz. 2448; z 2022 r. poz. 655)

Rozdział 1. Przepisy ogólne

Literatura: *Ł. Czebotar i in.*, Ustawa o Policji. Komentarz, Warszawa 2015; *S. Glaser, A. Mogilnicki*, Kodeks karny. Komentarz, Kraków 1934; *K. Glinka*, Bezpieczeństwo i porządek publiczny w działaniach promocyjnych jednostki samorządu terytorialnego – przykład Wałbrzycha, w: *Bezpieczeństwo z perspektywy środowisk i obszarów* (red. *H. Marek, A. Zduniak*), t. 2, Poznań 2015; *A. Hejza*, Działalność Wydziału Zarządzania Kryzysowego Ochrony Ludności i Spraw Obronnych w poczucie bezpieczeństwa społeczności lokalnej, w: *Bezpieczeństwo człowieka i zbiorowości społecznych* (red. *M. Maliszewski*), Bydgoszcz 2005; *D. Hybs*, Psychologiczne aspekty zagrożeń bezpieczeństwa w kontekście zadań samorządowej formacji – Straży Gminnej (Miejskiej), w: *Infrastruktura krytyczna w procesie zarządzania w sytuacjach kryzysowych* (red. *A. Gałęcki, A. Kurkiewicz, S. Mikołajczak*), Poznań 2014; *M. Janik*, Policja administracyjna jako funkcja państwa – prolegomena, w: *Przemiany doktrynalne i systemowe prawa publicznego. Studia dedykowane prof. Wincentemu Bednarkowi* (red. *S. Pikulski, W. Pływaczewski, J. Dobkowski*), Olsztyn 2002; *W. Kawka*, Policja w ujęciu historycznym i współczesnym, Wilno 1939; *I. Kobus, I. Dziugiel*, Straż Miejska i Gminna (akty prawne i komentarz do uprawnień), Szczytno 2007; *W. Kotowski*, Straże gminne. Komentarz praktyczny, Warszawa 2004; *B. Kurzępa, E. Kurzępa-Czopek*, Ustawa o strażach gminnych z komentarzem, Toruń 2011; *W. Litwa*, Współdziałanie w walce lądowej, Toruń 2000; *A. Morawski*, Rola organizacji pozarządowych w procesie zarządzania kryzysowego, e-Politikon 2013, Nr 6; *I. Nowicka*, Odpowiedzialność prawna funkcjonariusza Policji jako funkcjonariusza publicznego, w: *Współczesny wymiar funkcjonowania Policji* (red. *B. Wiśniewski, Z. Piątek*), Warszawa 2009; *A. Osierda*, Prawne aspekty pojęcia bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego, SIŁ 2014, Nr 23; *S. Pieprzny*, Policja. Organizacja i funkcjonowanie, Kraków 2003; *S. Pikulski*, Podstawowe zagadnienia bezpieczeństwa publicznego, w: *Bezpieczeństwo to wspólna sprawa. Ochrona bezpieczeństwa publicznego – rozwiązania systemowe w skali kraju i regionu* (red. *J. Fiebig, M. Róg, A. Tyburska*), Szczytno 2002; *A. Sadło-Nowak*, Prawne i instytucjonalne formy współdziałania Policji ze strażą miejską/gminną w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego, w: *Grupy dyspozycyjne społeczeństwa w świetle potrzeb bezpieczeństwa państwa*, t. 2, *Prawne aspekty przygotowania grup dyspozycyjnych państwa* (red. *P. Bogdalski i in.*), Szczytno 2014; *A. Sadło-Nowak, M. Nowak*, Współdziałanie Policji oraz straży miejskich/gminnych w zapewnieniu bezpieczeństwa i porządku publicznego, w: *Bezpieczeństwo i jakość życia we współczesnym społeczeństwie polskim. Studium interdyscyplinarne* (red. *M. Sitek, M. Such-Pyrgiel, D. Przystek*), Józefów 2015; *Słownik języka polskiego* (red. *M. Szymczak*), t. 1, Warszawa 1978; *Słownik współczesnego języka polskiego* (red. *B. Dunaj*), t. 1, Warszawa 1998;

E. Ura, Prawne zagadnienia bezpieczeństwa państwa, Rzeszów 1988; *A. Urban*, Bezpieczeństwo społeczności lokalnych, Warszawa 2009; Ustrój i organizacja Policji w Polsce oraz jej funkcje i zadania w ochronie bezpieczeństwa i porządku (reformacja Policji) (red. *J. Widacki*), cz. 1, Warszawa–Kraków 1998; *J. Wróbel*, *A. Chechelski*, Współdziałanie Policji z wybranymi podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i porządek publiczny, Katowice 2010.

Art. 1. [Cel i zadania]

1. Tworzy się Policję jako umundurowaną i uzbrojoną formację służącą społeczeństwu i przeznaczoną do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

1a. Nazwa „Policja” przysługuje wyłącznie formacji, o której mowa w ust. 1.

2. Do podstawowych zadań Policji należą:

- 1) ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra;
- 2) ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania;
- 3) inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi;
- 3a) prowadzenie działań kontrterrorystycznych w rozumieniu ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 796 oraz z 2021 r. poz. 464 i 815);
- 4) wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców;
- 4a) ochrona obiektów stanowiących siedziby członków Rady Ministrów, z wyłączeniem obiektów służących Ministrowi Obrony Narodowej i Ministrowi Sprawiedliwości, wskazanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
- 5) nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi w zakresie określonym w odrębnych przepisach;
- 6) kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych związanych z działalnością publiczną lub obowiązujących w miejscach publicznych;
- 7) współdziałanie z policjami innych państw oraz ich organizacjami międzynarodowymi, a także z organami i instytucjami Unii Europejskiej na podstawie umów i porozumień międzynarodowych oraz odrębnych przepisów;
- 8) przetwarzanie informacji kryminalnych, w tym danych osobowych;
- 9) *(uchylony)*
- 10) prowadzenie zbiorów danych zawierających informacje gromadzone przez uprawnione organy o odciskach linii papilarnych osób, niezidentyfikowanych śladach linii papilarnych z miejsc przestępstw oraz o wynikach analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA).
- 11) *(uchylony)*

3. Policja realizuje także zadania wynikające z innych ustaw, z przepisów prawa Unii Europejskiej oraz umów i porozumień międzynarodowych na zasadach i w zakresie w nich określonych.

4. (uchylony)

Spis treści

	Nb
1. Czas przeszły, nawiązania i nazwa	1
2. Służebna rola Policji	2
3. Umundurowanie	3
4. Uzbrojenie	4
5. Bezpieczeństwo i porządek publiczny	5
6. Bezpieczeństwo	6
7. Porządek publiczny	7
8. Symbioza między bezpieczeństwem a porządkiem	8
9. Zadania Policji	9
10. Współdziałanie ze strażami gminnymi (miejskimi)	10
11. Formy współpracy	11
12. Działanie kontrterrorystyczne	12
13. Wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców	13
14. Nadzór nad SUFO	14
15. Ochrona obiektów	15
16. Kontrola przestrzegania przepisów	16
17. Przetwarzanie informacji	17
18. Inne ustawy	18

1. Czas przeszły, nawiązania i nazwa. Rozwiązania przyjęte w ustawie o Policji **1** odpowiadają w pewnym zakresie rozwiązaniom okresu międzywojennego odnoszącego się do struktur Policji Państwowej. Przede wszystkim również posłużono się określeniem „policja”. Nazwa ta jest także używana w przypadku podobnych formacji w państwach zachodnich. Policja zorganizowana została na podwalinie struktur Milicji Obywatelskiej i Służby Bezpieczeństwa. Artykuł 1 ust. 1 PolicjaU w pierwotnym brzmieniu stanowił, że „tworzy się Policję, jako umundurowaną i uzbrojoną formację przeznaczoną do ochrony bezpieczeństwa obywateli oraz do utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego”. Następne zmiany ustawy aplikowały nowe, kolejne elementy do tej definicji, ostatecznie stanowiąc, że „tworzy się Policję jako umundurowaną i uzbrojoną formację służącą społeczeństwu i przeznaczoną do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego”. Choć pozornie wydawać by się mogło, że zmiana to ma jedynie charakter kosmetyczny, to jednak analiza użytych zapisów ma większe znaczenie przy ocenie zakresu zadań Policji. Wskazanie Policji jako uzbrojonej formacji podkreśla wspólne cechy ze strukturami wojskowymi i paramilitarny charakter tej formacji (*S. Pieprzny*, Policja, s. 27).

Nazwa „Policja” jest nazwą zastrzeżoną tylko dla tej formacji i nie może być używana przez inne podmioty.

2. Służebna rola Policji. Policja jest przede wszystkim formacją służącą społeczeństwu i przeznaczoną do ochrony bezpieczeństwa ludzi, a także do utrzymywania bez- **2**

pieczeństwa i porządku publicznego. Użyte sformułowania są trudne do dokładnego zdefiniowania. Samo użycie określenia „służąca społeczeństwu” podkreśla służebną funkcję tej instytucji wobec społeczeństwa jako ogółu oraz każdej jednostki. Wymogi społeczeństwa ulegają zmianom, wzrastają, pojawiają się nowe; zmienia się więc zakres zadań Policji [A. *Sadło-Nowak*, Prawne i instytucjonalne formy współdziałania Policji, w: Grupy dyspozycyjne (red. P. *Bogdalski i in.*), t. 2, s. 84]. W judykaturze utrzymuje się, że mimo iż w ustawie nie wskazano tego dosłownie (literalnie), Policja jest instytucją zaufania publicznego – wynika to z wykładni przepisu art. 1 ust. 1 PolicjaU. Na zaufaniu społecznym opiera się m.in. status Policji, a zakres jej działań wymaga, by cieszyła się ona autorytetem oraz zaufaniem społecznym (wyr. NSA z 16.12.2010 r., I OSK 962/10, Legalis). Służebną rolę Policji podkreśla również charakter stosunku zatrudnienia w Policji. Służba ta jest rodzajem publicznej, która podlega określonym rygorom i ograniczeniom (wyr. WSA w Warszawie z: 13.2.2007 r., II SA/Wa 2239/06, niepubl., oraz z 15.11.2006 r., II SA/Wa 1152/06, niepubl.).

3 3. Umundurowanie. Regulacje dotyczące umundurowania policjantów zawarte zostały w rozp. Min. Spraw Wewnętrznych i Administracji z 20.5.2009 r. w sprawie umundurowania policjantów (Dz.U. Nr 90, poz. 738 ze zm.). Rozporządzenie to określa:

- 1) umundurowanie, dystynkcje i znaki identyfikacyjne policjantów;
- 2) zasady i sposób noszenia umundurowania oraz orderów, odznaczeń, medali i odznak;
- 3) normy umundurowania.

Umundurowanie policjantów składa się z ubiorów: służbowego, wyjściowego, galowego i ćwiczebnego.

Mundur służy oznaczeniu przynależności do danej formacji, mającemu na celu identyfikację danej osoby. Mundury są symbolem poszanowania prawa oraz ładu i porządku publicznego (zob. *OdznMundU*).

4 4. Uzbrojenie. Policja jest formacją uzbrojoną. Zgodnie z rozp. Min. Spraw Wewnętrznych z 28.11.2014 r. w sprawie uzbrojenia Policji (Dz.U. z 2014 r. poz.1738) w skład jej uzbrojenia wchodzi:

- 1) broń palna bojowa: pistolety, rewolwery, strzelby, pistolety maszynowe, karabinki, karabiny, karabiny maszynowe, granatniki;
- 2) broń palna alarmowa i sygnałowa lub inne urządzenia przeznaczone do miotania amunicji alarmowej i sygnałowej;
- 3) broń palna i inne urządzenia przeznaczone do miotania pocisków treningowych;
- 4) urządzenia przeznaczone do miotania:
 - a) pocisków niepenetracyjnych, w szczególności: gumowych, ogłuszających, olśniewających, dymnych,
 - b) pocisków śrutowych, pirotechnicznych (twardych i wodnych),
 - c) siatek obezwładniających;
- 5) chemiczne środki obezwładniające w postaci:
 - a) ręcznych miotaczy substancji obezwładniających,
 - b) plecakowych miotaczy substancji obezwładniających,
 - c) granatów łzawiących,

- d) innych urządzeń przeznaczonych do miotania środków obezwładniających;
- 6) wodne środki obezwładniające i urządzenia przeznaczone do ich miotania;
- 7) noże: ratunkowe, szturmowe i wieloczynnościowe;
- 8) pałki służbowe: zwykłe, wielofunkcyjne, teleskopowe i szturmowe;
- 9) amunicja do broni palnej oraz pociski lub ładunki miotające do urządzeń, o których mowa w pkt 2–4 oraz 5 lit. d;
- 10) środki pirotechniczne o właściwościach ogłuszających lub oślniewających, w tym petardy i granaty hukowe lub błyskowe;
- 11) środki przeznaczone do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód, w tym materiały wybuchowe;
- 12) kaftany bezpieczeństwa;
- 13) pasy i siatki obezwładniające;
- 14) kaski zabezpieczające;
- 15) kajdanki: zakładane na ręce, zakładane na nogi oraz zespolone;
- 16) przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej;
- 17) kartridże do przedmiotów, o których mowa w pkt 16;
- 18) kolczatki drogowe i inne środki służące do zatrzymywania oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych.

Wskazane środki mogą być stosowane (używane i wykorzystywane) przez Policję w przypadkach i na zasadach określonych w ŚrPrzymBezpu.

5. Bezpieczeństwo i porządek publiczny. Terminy „bezpieczeństwo” i „porządek publiczny” stale pojawiają się w porządku prawnym, nie znajdziemy jednak w przepisach prawa definicji legalnej, która nadawałaby im jednolitą treść i zakres znaczeniowy [A. Osierda, Prawne aspekty pojęcia bezpieczeństwa publicznego, s. 89; M. Janik, Policja administracyjna, w: Przemiany doktrynalne i systemowe (red. S. Pikulski, W. Pływaczewski, J. Dobkowski), *passim*].

Literatura przedmiotu dostarcza wielu sposobów rozumienia bezpieczeństwa i porządku publicznego. Oba te pojęcia stanowią przedmiot zainteresowań badawczych reprezentantów różnych dyscyplin naukowych: prawników, administratywistów, politologów, socjologów, specjalistów w zakresie zarządzania itp. Choć odnoszą się do podobnego obszaru funkcjonowania państwa i jego instytucji, nie są tożsame [K. Glinka, Bezpieczeństwo i porządek publiczny, w: Bezpieczeństwo (red. H. Marek, A. Zduniak), t. 2, s. 69].

6. Bezpieczeństwo. Koncepcje bezpieczeństwa zależą od miejsca, otoczenia, wspomnianej już dziedziny nauki oraz państwa. Zgodnie z filozofią egzystencjonalną bezpieczeństwo jest podstawową kategorią ontologiczną, która powiązana jest z bytem ludzkim. Z psychologicznego punktu widzenia pojęcie bezpieczeństwa rozpatrywane jest jako kategoria podstawowej potrzeby. Pedagog i psycholog pojęcie bezpieczeństwa zdefiniują jako stan, w którym jednostka odczuwa chęć zaspokojenia jakiegoś braku. Uważa się również, że bezpieczeństwo nie jest zjawiskiem stałym w swojej treści i formach. Jest zjawiskiem żywym, nierozzerwalnie związanym z określonymi sytuacjami społecznymi, posiada własną aktywność oraz podlega ciągłym zmianom [D. Hybś, Psychologiczne aspekty zagrożeń bezpieczeństwa, w: Infrastruktura krytyczna (red. A. Gałęcki, A. Kurkiewicz, S. Mikołajczak), Poznań 2014, s. 351]. Mówiąc

o bezpieczeństwie, a dokładniej wyjaśniając jego istotę, można stwierdzić, że należy mieć na względzie związek tegoż pojęcia ze zjawiskiem zagrożenia. Brak zagrożenia tworzy istotny aspekt bezpieczeństwa, samo zagrożenie jest pewnym stanem psychiki lub świadomości, wywołanym postrzeganiem zjawisk, które oceniane są niekorzystnie albo niebezpiecznie [A. Hejza, *Działalność Wydziału*, w: *Bezpieczeństwo* (red. M. Maliszewski), s. 51]. Jak powszechnie wiadomo, poczucie bezpieczeństwa to jedna z podstawowych potrzeb każdego człowieka. Każda jednostka stara się wedle własnych możliwości zapewnić sobie bezpieczne warunki życia. Niestety w większości przypadków człowiek nie jest w stanie zrobić tego własnymi siłami, a w związku z tym państwo powołało liczne organy, których głównym zadaniem jest dbałość o bezpieczeństwo swoich członków w różnych sferach życia. Takim też organem jest właśnie Policja. Słownik języka polskiego sprowadza pojęcie bezpieczeństwa do „stanu niezagrożenia, spokoju, pewności” [Słownik języka polskiego (red. M. Szymczak), t. 1, Warszawa 1978], ale określa także bezpieczeństwo jako pewien „stan faktyczny lub urojony jednostki lub grupy, który polega na braku zagrożenia” [Słownik współczesnego języka polskiego (red. B. Dunaj), t. 1, Warszawa 1998]. Jednym z elementów ogólnie pojętego bezpieczeństwa jest oczywiście „bezpieczeństwo publiczne”, które jest pojęciem niezwykle szerokim i dosyć trudnym do jednoznacznego zdefiniowania. Przyczyną tego jest m.in. dynamika życia społecznego. Pojawiające się nowe niebezpieczeństwa, zmieniające się prawo, moralność i etyka wpływają na jego kształtowanie się. To, co stanowi wspólny mianownik definicji i koncepcji bezpieczeństwa publicznego, to odnoszenie się do trzech podstawowych kwestii: brak zagrożeń dla swobodnego funkcjonowania obywatela (przede wszystkim ochrona jego życia, zdrowia i mienia), niezakłócone funkcjonowanie organizacji państwowej i realizacja jej interesów oraz przestrzeganie przez obywateli w swym postępowaniu ogółu zasad zbiorowego współżycia i norm prawnych określonych przez państwo (przestrzeganie obowiązującego porządku prawnego) – R. Rojtek, *Obiektywne i subiektywne poczucie bezpieczeństwa*, <http://www.bezpieczna.pl/bezpieczenstwo/felieton/osoba/obiektywn-e-i-subiektywne-poczucie-bezpieczenstwa> (dostęp: 14.4.2021 r.).

- 7 7. **Porządek publiczny.** W okresie przedwojennym doktryna przez pojęcie porządku publicznego rozumiała uregulowany według pewnych zasad wzajemny stosunek zewnętrzny ludzi lub rzeczy, przy czym miejsce publiczne samo przez się nie stwarzało przesłanki lub konieczności uznania czynu tam popełnionego za naruszenie porządku publicznego (S. Glaser, A. Mogilnicki, *Kodeks karny. Komentarz*, Kraków 1934, *passim*). Według innych opinii termin „porządek publiczny” oznacza natomiast system urządzeń prawnopublicznych i społecznych stosunków, które powstają i kształtują się w miejscach publicznych oraz również w miejscach niepublicznych. Celem i zadaniem tego systemu jest ochrona życia, zdrowia, mienia obywateli, zapewnienie normalnej działalności instytucji zakładów, przedsiębiorstw oraz eliminowanie różnego rodzaju uciążliwości niebezpiecznych lub niegodnych dla społeczeństwa i jednostek (I. Kobus, I. Dziugieł, *Straż Miejska i Gminna*, s. 746). Przez innych natomiast pojęcie porządku publicznego jest definiowane jako stan, który polega na poszanowaniu przez ludzi prawideł postępowania (zasad, nakazów, zakazów), których to nieposzanowanie, w sytuacjach życia w konkretnej zbiorowości (lokalnej, zawodowej) wiązałoby się z ryzykiem narażenia ich na konflikty i uciążliwości. W wąskim natomiast znaczeniu „porządek publiczny” rozumiany jest jako dostosowanie się

ludzi do ogólnie podjętego wzoru zachowań w społeczności w określonych sytuacjach czy też miejscach – w miejscach publicznych, ogólnie dostępnych. Poszanowanie tych społecznie usankcjonowanych norm jest nieodzowną przesłanką współistnienia ludzi w zorganizowanym społeczeństwie (Porządek publiczny a bezpieczeństwo publiczne, <http://www.lex-pol.pl/2012/11/porzadek-publiczny-a-bezpieczenstwo-publiczne/>, dostęp: 22.11.2021 r.). Porządek publiczny to zespół norm prawnych i pozaprawnych (moralnych, etycznych, obyczajowych), których przestrzeganie warunkuje normalne współżycie jednostek ludzkich w organizacji państwowej. Na kształtowanie norm porządku publicznego wpływają momenty polityczne, religijne, etyczne itp. Pojęcie porządku publicznego odbiło piętno na przeobrażeniach, jakim uległo życie zbiorowe (*W. Kawka*, *Policja*, s. 3–5). Pojęcie porządku publicznego odnosi się do tych zadań organów administracji publicznej oraz podmiotów administrujących, które wiążą się bezpośrednio z utrzymaniem porządku umożliwiającego normalny rozwój życia w państwie (*A. Osierda*, *Prawne aspekty pojęcia bezpieczeństwa publicznego*, s. 98).

8. Symbioza między bezpieczeństwem a porządkiem. Obie te definicje – 8 i „bezpieczeństwa” i „porządku publicznego” – wskazują, że zapewnienie ich (bezpieczeństwa i porządku) jest pewną ze stref funkcjonowania państwa. O tym, jak są ważne, decydują nie tylko określone rozwiązania ustawowe, ale również zagwarantowana konstytucyjnie ochrona (art. 5, 26, 31, 45, 53, 63, 126, 130, 146 i 230 Konstytucji RP). Biorąc pod uwagę to znaczenie, to właśnie rządzący ponoszą pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo i porządek publiczny, jednak są to też inne podmioty, takie jak organizacje pozarządowe, które bardzo często zabezpieczają realizację tej podstawowej funkcji państwa [*K. Glinka*, *Bezpieczeństwo i porządek publiczny*, w: *Bezpieczeństwo* (red. *H. Marek*, *A. Zduniak*), t. 2, s. 71; zob. też *A. Morawski*, *Rola organizacji pozarządowych*, s. 187–217]. Z przedstawionych deliberacji wynika, że oba opisywane dobra pozostają ze sobą w ścisłym związku, bowiem ochrona bezpieczeństwa publicznego wytwarza warunki do bezpiecznego funkcjonowania społeczeństwa w konkretnym państwie przez wytworzenie zasad, które mają zapewnić ład i porządek. Natomiast celem, który przyświecał objęciu ochroną porządku publicznego, jest zapewnienie utrzymania stanu bezpieczeństwa w państwie, w ten sposób, że karze się zachowania, które łamią przyjęte normy prawne jak i zasady współżycia społecznego (Porządek publiczny a bezpieczeństwo, <http://www.lex-pol.pl/2012/11/porzadek-publiczny-a-bezpieczenstwo-publiczne/>, dostęp: 22.11.2021 r.).

9. Zadania Policji. Ustawodawca w ust. 2 omawianego przepisu wskazał katalog fundamentalnych zadań Policji, który ma ogólny charakter i nie jest zamknięty, a jego rozszerzenie (a tym samym rozszerzenie zadań właściwych Policji oraz ich uszczegółowienie) zawarte zostało w kolejnych przepisach PolicjaU, ustawach szczególnych oraz właściwych dla nich aktach wykonawczych, jak również na gruncie aktów normatywnych o charakterze wewnętrznym – zarządzeń, regulaminów, decyzji, wytycznych i porozumień z organami administracji publicznej i innymi podmiotami.

Głównym zadaniem jak i obowiązkiem Policji, nałożonym mocą komentowanego przepisu, jest ochrona życia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra, ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego (w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania).

Bardzo ważne są też profilaktyczne działania (ich inicjowanie i organizowanie), które mają na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym, poprzez m.in. współpracę z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi.

- 10** 10. **Współdziałanie ze strażami gminnymi (miejskimi).** Warto w tym miejscu wskazać zakres współdziałania Policji ze strażami miejskim (gminnymi), za pomocą których gminy zapewniają bezpieczeństwo swoim mieszkańcom i porządek publiczny na swoim terenie, w granicach wyznaczonych odpowiednimi przepisami (*J. Wróbel, A. Chechelski, Współdziałanie Policji, s. 9*).

Obowiązek współpracy Policji ze strażami gminnymi (miejskimi) powstaje w chwili powołania straży gminnej (miejskiej) i przekazania uchwały powołującej straż właściwemu terytorialnie komendantowi wojewódzkiemu (stołecznemu) Policji.

Zgodnie z art. 9 ust. 4 StrażGminU, w związku z wykonywaniem swoich zadań straż współpracuje z Policją. W tym celu wójt, burmistrz (prezydent miasta) może zawierać z właściwym terytorialnie komendantem Policji porozumienie o współpracy straży i Policji. Porozumienia te przyjmują formę porozumień administracyjnych, czyli aktów regulujących stosunki między tymi dwoma organami administracji.

Współpraca Policji i straży zgodnie z StrażGminU polega w szczególności na:

- 1) stałej wymianie informacji o zagrożeniach występujących na określonym terenie w zakresie bezpieczeństwa ludzi i mienia, spokoju i porządku publicznego;
- 2) zorganizowaniu systemu łączności Policji i straży, uwzględniającego lokalne potrzeby i możliwości oraz zapewniającego utrzymanie stałej łączności między jednostkami Policji i straży;
- 3) koordynowaniu rozmieszczenia służb policyjnych i straży, z uwzględnieniem zagrożeń występujących na danym terenie;
- 4) wspólnym prowadzeniu działań porządkowych w celu zapewnienia spokoju i porządku w miejscach zgromadzeń, imprez artystycznych, rozrywkowych i sportowych, a także w innych miejscach publicznych;
- 5) organizowaniu wspólnych szkoleń oraz ćwiczeń policjantów i strażników gminnych (miejskich);
- 6) wymianie informacji w zakresie obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych.

W celu realizacji zadań, w przypadku powszechnego zagrożenia bezpieczeństwa publicznego, katastrofy, klęski żywiołowej, stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii lub innej sytuacji kryzysowej, na obszarze województwa lub gminy, wojewoda może na czas określony zarządzić użycie straży do wspólnych działań z Policją. O zarządzeniu użycia straży do wspólnych działań z Policją wojewoda niezwłocznie informuje właściwego terytorialnie wójta, burmistrza (prezydenta miasta). W takim przypadku straż podlega dowództwu właściwego terytorialnie komendanta Policji.

- 11** 11. **Formy współpracy.** Formy współpracy straży z Policją określa obecnie rozp. Min. Spraw Wewnętrznych i Administracji z 4.8.2021 r. w sprawie form współpracy straży gminnej z Policją oraz sposobu informowania wojewody o tej współpracy (Dz.U. z 2021 r. poz. 1466). Polega ona na:

- 1) okresowych spotkaniach komendantów lub osób przez nich wyznaczonych, w celu dokonywania ocen zagrożenia bezpieczeństwa ludzi oraz porządku i bezpieczeństwa publicznego, a także wytyczania wspólnych zadań;

- 2) wzajemnych, bieżących konsultacjach w zakresie wykonywanych zadań;
- 3) organizowaniu odpraw w przypadku konieczności podjęcia wspólnych zadań straży i Policji;
- 4) wyznaczeniu strażników gminnych (miejskich) i policjantów do utrzymywania bieżących kontaktów.

Spotkania powinny odbywać się nie rzadziej niż raz na kwartał.

Przez użycie w § 1 ust. 1 cyt. rozp. zwrotu „w szczególności”, czyli wskazania, że katalog ten nie jest zamknięty, dopuszczalne są również inne formy współdziałania.

Właściwy terytorialnie komendant Policji realizuje współpracę ze strażą gminną, poza wskazanymi formami, również przez:

- 1) udzielenie wsparcia w czynnościach, w których siły straży gminnej są niewystarczające;
- 2) zapewnienie, na wniosek wójta, burmistrza (prezydenta miasta) lub komendanta straży gminnej, kadry do przeprowadzenia szkolenia podstawowego lub szkoleń specjalistycznych strażników gminnych.

W art. 9 ust. 2 StrażGminU mowa jest również o nadzorze nad strażami gminnymi (miejskimi), który to sprawuje wojewoda przy pomocy komendanta wojewódzkiego Policji (Komendanta Stołecznego Policji) działającego w jego imieniu.

12. Działanie kontrterrorystyczne. Kolejnym działaniem Policji jest działanie kontrterrorystyczne. Jest to działanie wobec sprawców, osób przygotowujących lub pomagających w dokonaniu przestępstwa o charakterze terrorystycznym. Przestępstwem terrorystycznym jest czyn zabroniony zagrożony karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 5 lat, popełniony w celu:

- 1) poważnego zastraszenia wielu osób,
- 2) zmuszenia organu władzy publicznej RP lub innego państwa albo organu organizacji międzynarodowej do podjęcia lub zaniechania określonych czynności,
- 3) wywołania poważnych zakłóceń w ustroju lub gospodarce RP, innego państwa lub organizacji międzynarodowej
– a także groźba popełnienia takiego czynu (art. 115 § 20 KK).

Działania te prowadzone są w celu wyeliminowania bezpośredniego zagrożenia życia, zdrowia lub wolności osób lub mienia przy wykorzystaniu specjalistycznych sił i środków oraz specjalistycznej taktyki działania. Zgodnie z art. 3 ust. 1 DziałAntyterrU podmiotem odpowiedzialnym za zapobieganie zdarzeniom o charakterze terrorystycznym jest Szef ABW.

13. Wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców. Jednym z podstawowych i najważniejszych zadań Policji jest również wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców. Działania te bezpośrednio związane są z rolą, jaka nadana została Policji w KPK oraz KPW. W postępowaniu karnym Policja prowadzi postępowanie przygotowawcze, natomiast w postępowaniu w sprawach o wykroczenia – czynności wyjaśniające i występuje w charakterze oskarżyciela publicznego.

14. Nadzór nad SUFO. Policja sprawuje również nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi (SUFO). Zakres tego nadzoru określa ustawa z 22.8.1997 r. o ochronie osób i mienia (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 838 ze zm.).

Nadzór ten nad działalnością SUFO sprawuje Komendant Główny Policji, a polega on na nadzorze w zakresie:

- 1) zasad i sposobów realizacji zadań ochrony osób i mienia,
- 2) sposobów użycia przez pracowników tych formacji środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej,
- 3) posiadania przez pracowników ochrony niezbędnych kwalifikacji.

Nadzór nad zasadami i sposobami realizacji zadań ochrony osób i mienia polega na:

- 1) kontroli organizacjami i zasad działania, uzbrojenia, wyposażenia oraz współpracy z innymi formacjami i służbami;
 - 2) kontroli zgodności aktualnego stanu ochrony jednostki z planem ochrony;
 - 3) wstępie na teren obszarów i obiektów, a także innych miejsc, w których jest prowadzona ochrona, oraz żądaniu wyjaśnień i udostępniania bądź wglądu w dokumentację ochronną;
 - 4) wstępie na teren siedziby przedsiębiorcy prowadzącego działalność w zakresie ochrony osób i mienia, w takich dniach i godzinach, w jakich jest prowadzona lub powinna być prowadzona działalność;
 - 5) wydawaniu pisemnych zaleceń mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowanie działalności specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej do przepisów prawa (art. 43 ust. 2 OchrOsMienU).
- 15** 15. **Ochrona obiektów.** Policja sprawuje również ochronę obiektów stanowiących siedziby członków RM z wyłączeniem oczywiście obiektów służących Min. Obrony Narodowej i Min. Sprawiedliwości.
- 16** 16. **Kontrola przestrzegania przepisów.** Do zadań Policji należy również kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych związanych z działalnością publiczną lub obowiązujących w miejscach publicznych. Biorąc natomiast pod uwagę możliwości przemieszczania się między krajami, jak również międzynarodowy charakter zagrożeń, ważne jest również współdziałanie z policjami innych państw oraz ich organizacjami międzynarodowymi, a także organami i instytucjami UE na podstawie umów i porozumień międzynarodowych.
- 17** 17. **Przetwarzanie informacji.** Policji powierzono również przetwarzanie informacji kryminalnych, w tym danych osobowych, ale również prowadzenie zbiorów danych zawierających informacje gromadzone przez uprawnione organy o odciskach linii papilarnych osób, niezidentyfikowanych śladach linii papilarnych z miejsc przestępstw oraz o wynikach analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA). Administratorem tych danych w rozumieniu OchrDanychZwPrzestU jest Komendant Główny Policji.
- 18** 18. **Inne ustawy.** Policja realizuje także zadania wynikające z innych ustaw, z przepisów prawa UE oraz umów i porozumień międzynarodowych na zasadach i w zakresie w nich określonych.

Art. 2. [Wojskowe organy porządkowe; upoważnienie]

W zakresie, trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach zadania przewidziane dla Policji wykonują w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz w stosunku do żołnierzy Żandarmeria Wojskowa i wojskowe organy porządkowe.

Spis treści

	Nb
1. Regulacja – wyłączenie	1
2. Siły Zbrojne RP	2
3. Żandarmeria Wojskowa	3
4. Zadania Żandarmerii	4
5. Współpraca Żandarmerii	5
6. Uprawnienia żołnierzy Żandarmerii Wojskowej	6
7. Wojskowe organy porządkowe	7

1. Regulacja – wyłączenie. Artykuł ten wyłącza obowiązek i możliwość realizacji przez Policję zadań w stosunku do żołnierzy oraz w Siłach Zbrojnych RP. Kompetencje te przekazane zostały Żandarmerii Wojskowej oraz wojskowym organom porządkowym. Jest to norma wyłączająca stosowanie PolicjaU w stosunku do Sił Zbrojnych oraz żołnierzy. Biorąc pod uwagę szczególny charakter tych podmiotów, wymagają one właściwych, wyspecjalizowanych służb – odpowiednio przystosowanych i wyposażonych, które mają możliwości wykonywać wobec Sił Zbrojnych RP i żołnierzy zadania, które odpowiadają Policji w stosunku do obywateli i społeczeństwa. Zadania te mają zapewnić w ramach ich funkcjonowania w szczególności bezpieczeństwo i porządek. Ich zakres, tryb i zasady są określone w odrębnych przepisach (*Ł. Czebotar i in.*, Ustawa o Policji, s. 33). Zagadnienia te reguluje ŻandarWojskU.

2. Siły Zbrojne RP. Unormowania dotyczące Sił Zbrojnych RP wskazane zostały w art. 3 ObrRPU (zastąpiony regulacją działu III ObrOU – od 23.4.2022 r.). Na straży suwerenności i niepodległości Narodu Polskiego oraz jego bezpieczeństwa i pokoju stoją Siły Zbrojne RP, zwane „Siłami Zbrojnymi”. Mogą one ponadto brać udział w zwalczaniu klęsk żywiołowych i likwidacji ich skutków, działaniach antyterrorystycznych i z zakresu ochrony mienia, akcjach poszukiwawczych oraz ratowania lub ochrony zdrowia i życia ludzkiego, oczyszczaniu terenów z materiałów wybuchowych i niebezpiecznych pochodzenia wojskowego oraz ich unieszkodliwianiu, a także w realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego. Siły Zbrojne, realizując zadania konstytucyjne, w zakresie ochrony niepodległości państwa, niepodzielności jego terytorium oraz zapewnienia bezpieczeństwa i nienaruszalności jego granic, mają prawo stosowania środków przymusu bezpośredniego, użycia broni i innego uzbrojenia, z uwzględnieniem konieczności i celu wykonania tych zadań, w sposób adekwatny do zagrożenia oraz w granicach zasad określonych w wiążących RP ratyfikowanych umowach międzynarodowych oraz międzynarodowym prawie zwyczajowym.

W skład Sił Zbrojnych wchodzi jako ich rodzaje:

- 1) Wojska Lądowe,
- 2) Siły Powietrzne,
- 3) Marynarka Wojenna,
- 4) Wojska Specjalne,
- 5) Wojska Obrony Terytorialnej.

Składają się one z jednostek wojskowych i związków organizacyjnych. Zgodnie z art. 115 § 17 KK: „Żołnierzem jest natomiast osoba pełniąca czynną służbę wojskową, z wyjątkiem terytorialnej służby wojskowej pełnionej dyspozycyjnie”.

3 3. Żandarmeria Wojskowa. Żandarmeria Wojskowa jest wyodrębnioną i wyspecjalizowaną służbą wchodzącą w skład Sił Zbrojnych RP.

W miejscu tym wskazać należy, co rozumiemy przez pojęcia użyte w art. 2 PolicjaU jak i ŻandarWojskU. Żołnierz Żandarmerii Wojskowej to żołnierz pełniący czynną służbę wojskową na stanowiskach służbowych w jednostkach organizacyjnych Żandarmerii Wojskowej, natomiast żołnierz wojskowych organów porządkowych to żołnierz pełniący czynną służbę wojskową, w jednostkach wyznaczonych przez właściwy organ wojskowy do pełnienia służby.

Żandarmeria Wojskowa prowadzi swoje działania wobec:

- 1) żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową;
- 2) żołnierzy niebędących w czynnej służbie wojskowej w czasie noszenia przez nich mundurów oraz odznak i oznak wojskowych;
- 3) pracowników zatrudnionych w jednostkach wojskowych w związku z ich zachowaniem się podczas pracy w tych jednostkach, w związku z popełnieniem przez nich czynu zabronionego przez ustawę pod groźbą kary, wiążącego się z tym zatrudnieniem;
- 4) osób przebywających na terenach lub w obiektach jednostek wojskowych;
- 5) osób przebywających na terenach lub w obiektach placówek zagranicznych RP;
- 6) osób stwarzających lub mogących stwarzać zagrożenie dla osoby ochranianej;
- 7) innych osób niż określone podlegających orzecznictwu sądów wojskowych albo jeżeli wynika to z odrębnych przepisów;
- 8) osób niebędących żołnierzami, jeżeli współdziałają z osobami wymienionymi wyżej w popełnieniu czynu zabronionego przez ustawę pod groźbą kary albo też jeżeli dokonują czynów zagrażających dyscyplinie wojskowej albo czynów przeciwko życiu lub zdrowiu żołnierza albo mieniu wojskowemu;
- 9) żołnierzy sił zbrojnych państw obcych przebywających na terytorium RP oraz członków ich personelu cywilnego, jeżeli pozostają w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, o ile umowa międzynarodowa, której RP jest stroną, nie stanowi inaczej.

4 4. Zadania Żandarmerii. Co do zasady, Żandarmeria Wojskowa wykonuje zadania należące do jej zakresu działania na terytorium RP, może jednak wykonywać zadania należące do jej zakresu działania również poza granicami RP w stosunku do żołnierzy polskich oraz osób przebywających na terenach lub w obiektach placówek zagranicznych RP lub osób stwarzających lub mogących stwarzać zagrożenie dla osoby ochranianej.

Do zadań Żandarmerii Wojskowej zaliczamy:

- 1) zapewnianie przestrzegania dyscypliny wojskowej;
- 2) ochranianie porządku publicznego na terenach i obiektach jednostek wojskowych oraz w miejscach publicznych;
- 3) ochranianie życia i zdrowia ludzi oraz mienia wojskowego przed zamachami naruszającymi te dobra;
- 4) prowadzenie działań antyterrorystycznych na obszarach lub w obiektach należących do komórek i jednostek organizacyjnych podległych Min. Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych albo administrowanych przez te komórki i jednostki organizacyjne;

- 5) ochranianie placówek zagranicznych RP znajdujących się w miejscu stacjonowania Polskich Kontyngentów Wojskowych oraz ochrona personelu dyplomatyczno-konsularnego tych placówek;
- 6) wykrywanie przestępstw i wykroczeń, w tym skarbowych, popełnionych przez osoby, względem których Żandarmeria Wojskowa jest uprawniona do działania, ujawnianie i ściganie tych sprawców oraz ujawnianie i zabezpieczanie dowodów tych przestępstw i wykroczeń;
- 7) dokonywanie analizy oświadczeń o stanie majątkowym żołnierzy zawodowych i przedstawianie Min. Obrony Narodowej wniosków w tym względzie;
- 8) zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń przez wskazane wyżej osoby oraz innym zjawiskom patologicznym, a w szczególności: alkoholizmowi i narkomanii w Siłach Zbrojnych;
- 9) współdziałanie z polskimi oraz zagranicznymi organami i służbami właściwymi w sprawach bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz policjami wojskowymi;
- 10) zwalczanie klęsk żywiołowych, nadzwyczajnych zagrożeń środowiska i likwidowanie ich skutków oraz czynne uczestniczenie w akcjach poszukiwawczych, ratowniczych i humanitarnych, mających na celu ochronę życia i zdrowia oraz mienia;
- 11) wykonywanie innych zadań określonych w odrębnych przepisach.
Zadania te Żandarmeria Wojskowa wykonuje poprzez:
 - 1) kontrolowanie przestrzegania dyscypliny wojskowej oraz porządku publicznego;
 - 2) interweniowanie w przypadkach naruszenia dyscypliny wojskowej lub porządku publicznego;
 - 3) opracowywanie dla właściwych organów informacji o stanie dyscypliny wojskowej i przestępczości w Siłach Zbrojnych, a także występowanie do tych organów z wnioskami mającymi na celu zapobieżenie popełnianiu przestępstw, wykroczeń i przewinień dyscyplinarnych;
 - 4) wykonywanie czynności operacyjno-rozpoznawczych;
 - 5) wykonywanie czynności procesowych w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o postępowaniu karnym i karnym skarbowym;
 - 6) zabezpieczanie śladów i dowodów popełnienia przestępstw i wykroczeń oraz sporządzanie ekspertyz i opinii kryminalistycznych;
 - 7) poszukiwanie sprawców przestępstw i wykroczeń oraz zaginionych żołnierzy, a także poszukiwanie utraconych przez jednostki wojskowe: broni, amunicji, materiałów wybuchowych i innego mienia wojskowego oraz materiałów zawierających informacje niejawne;
 - 8) wykonywanie kontroli ruchu drogowego, pilotowanie kolumn wojskowych oraz kierowanie ruchem drogowym, w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o ruchu drogowym i o drogach publicznych;
 - 9) kontrolowanie uprawnień żołnierzy do noszenia munduru oraz odznak i oznak wojskowych, posiadania uzbrojenia i ekwipunku wojskowego oraz przebywania poza terenami i obiektami jednostek wojskowych;
 - 10) kontrolowanie posiadania uprawnień do używania munduru oraz odznak i oznak wojskowych, w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o odznakach i mundurach;
 - 11) konwojowanie osób, dokumentów i mienia wojskowego;

- 12) przymusowe doprowadzanie osób, w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o postępowaniu karnym, karnym skarbowym, karnym wykonawczym i cywilnym;
- 13) asystowanie przy czynnościach egzekucyjnych, w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o postępowaniu cywilnym i o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;
- 14) współuczestniczenie w zapewnianiu porządku podczas trwania imprez masowych przeprowadzanych na terenach i w obiektach jednostek wojskowych, w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o bezpieczeństwie imprez masowych;
- 15) wykonywanie zadań policji sądowej w sądach wojskowych i powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury, w których utworzono komórki organizacyjne do spraw wojskowych;
- 16) kontrolowanie ochrony mienia wojskowego, a w szczególności przechowywania uzbrojenia i środków bojowych;
- 17) przeprowadzanie kontroli ochrony obszarów, obiektów i urzędzeń, przez specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne;
- 18) kontrolowanie przestrzegania przepisów o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz o narkomanii, a także wykonywanie czynności przewidzianych w tych przepisach dla organów wojskowych;
- 19) przyjmowanie i zwalnianie z izby zatrzymań osób, osadzonych na podstawie przepisów o dyscyplinie wojskowej, wykonujących karę aresztu izolacyjnego oraz tymczasowo aresztowanych lub skazanych na podstawie przepisów karnych, oraz prowadzenie ich ewidencji, przechowywanie dokumentów dotyczących pobytu tych osób w izbach zatrzymań oraz ich rzeczy osobistych, złożonych do depozytu, a także nadzorowanie osób przebywających w izbach zatrzymań;
- 20) wykonywanie czynności ochronnych w stosunku do uprawnionych osób, a także zabezpieczanie pobytu w jednostkach wojskowych osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe i delegacji zagranicznych;
- 21) przetwarzanie informacji, w tym danych osobowych.

Ponadto Żandarmeria Wojskowa wykonuje również czynności na polecenie sądu wojskowego i sądu powszechnego oraz prokuratora, a także organów administracji rządowej, wojskowej i samorządu terytorialnego oraz AMW w zakresie, w jakim obowiązek ten wynika z odrębnych przepisów.

5 5. Współpraca Żandarmerii. Zgodnie z art. 14 ŻandarWojskU Żandarmeria Wojskowa, wykonując zadania, współdziała z SKW, SWW, wojskowymi organami porządkowymi oraz dowódcami jednostek wojskowych i dowódcami (komendantami) garnizonów, ABW, Policją, Strażą Graniczną, organami KAS, SOP, strażami ochrony kolei oraz innymi organami uprawnionymi do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, a także organami uprawnionymi do prowadzenia dochodzeń w sprawach o przestępstwa oraz organami, którym przysługują uprawnienia oskarżyciela publicznego, i organami uprawnionymi do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego w sprawach o wykroczenia oraz z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych.

6 6. Uprawnienia żołnierzy Żandarmerii Wojskowej. Żołnierze Żandarmerii Wojskowej, wykonując swoje zadania, mają prawo do:

- 1) legitymowania w celu ustalenia tożsamości;
- 2) sprawdzania posiadania uprawnień określonych w odrębnych przepisach;
- 3) zatrzymywania w przypadkach i w trybie określonym w przepisach o postępowaniu karnym;
- 4) zatrzymywania w innych określonych przypadkach;
- 5) doprowadzania do miejsca pełnienia czynnej służby wojskowej lub miejsca zamieszkania, w przypadkach określonych ustawą;
- 6) osadzania w izbie zatrzymań w przypadkach i w trybie określonym w przepisach o dyscyplinie wojskowej;
- 7) nakładania grzywien w drodze mandatu karnego za wykroczenia, na zasadach i w trybie określonym dla funkcjonariuszy Policji w przepisach o postępowaniu w sprawach o wykroczenia, a także wykonywania czynności sprawdzających oraz zawiadamiania prokuratora do spraw wojskowych w powszechnej jednostce organizacyjnej prokuratury o popełnieniu wykroczenia, na zasadach i w trybie określonym w przepisach o postępowaniu karnym;
- 8) występowania do dowódców jednostek wojskowych z wnioskami o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, na zasadach i w trybie określonym w przepisach o dyscyplinie wojskowej, postępowaniu karnym i w innych przepisach;
- 9) przeszukiwania osób i pomieszczeń w przypadkach i w trybie określonym w przepisach o postępowaniu karnym i w innych przepisach;
- 10) dokonywania kontroli osobistej, a także przeglądania zawartości bagaży i sprawdzania ładunków w portach i na dworcach oraz w środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego:
 - a) w sytuacji istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary lub
 - b) w celu znalezienia:
 - broni lub innych niebezpiecznych przedmiotów mogących służyć do popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary lub
 - przedmiotów, których posiadanie jest zabronione, lub
 - mogących stanowić dowód w prowadzonym postępowaniu karnym, karnym skarbowym lub czynnościach wyjaśniających w sprawach o wykroczenia lub w związku z realizacją zadań, lub
 - przedmiotów podlegających przepadkowi, w przypadku uzasadnionego przypuszczenia posiadania przez osobę broni lub takich przedmiotów lub uzasadnionego przypuszczenia ich użycia do popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary;
- 11) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych, a w przypadku czynności operacyjno-rozpoznawczych i administracyjno-porządkowych prowadzonych na podstawie ustawy – także dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom;
- 12) udzielania pouczeń oraz wydawania rozkazów (poleceń) w granicach niezbędnych do wykonania czynności służbowej;
- 13) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorców;
- 14) zwracania się o niezbędną pomoc do innych jednostek organizacyjnych oraz stowarzyszeń i fundacji, jak również zwracania się w nagłych wypadkach do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy;

[Przejdź do księgarni →](#)